

FRA FAGKONSULENTEN

Af René Bühlmann
fagkonsulent

Ændringer i læreplanerne

I læreplanerne for engelsk C, B og A (hfe, hf, stx) er der ved den seneste justering foretaget nogle vigtige ændringer i afsnittet om den mundtlige prøve (stk 4.2). Ændringerne, der trådte i kraft pr. 1. august 2007, betyder,

at der ikke nødvendigvis skal findes parallelttekster til samtlige læste emner, men at man evt. kan udvælge et antal emner, idet det dog skal sikres, at de faglige mål og kernestoffet er dækket, at omfanget af det ukendte tekstmateriale (prøvematerialet) er 3-5 normalsider på engelsk A, stx, 2-4 normalsider på engelsk B, stx, 1-3 normalsider på engelsk C, hfe, (omfanget på engelsk B, hf, er uforandret: 5-7 normalsider)

at ukendt prøvemateriale højst kan anvendes ved 3 eksaminationer på samme hold.

Ved opgraderingshold - dvs. løft af B til A og C til B - er der nu typisk følgende muligheder for tilrettelæggelse af undervisningen:

- Emnerne på opgraderingsholdet dækker tilsammen de faglige mål og kernestoffet.
- Emner på opgraderingsholdet og fra de underliggende niveauer dækker tilsammen de faglige mål og kernestoffet
- Emner fra det underliggende niveau opkvalificeres ved, at de emner, der er nødvendige for at dække de faglige mål og kernestoffet, suppleres med ekstra tekster, så de kan indgå på opgraderingsholdet sammen med de emner, der læses på dette hold.

Eleverne eller grupper af elever på opgraderingsholdet supplerer, efter aftale med den lærer, der forventes at fungere som eksaminator ved en eventuel mundtlig prøve, emner fra opgraderingsholdet med et eller evt. flere emner fra det underliggende niveau. Konsekvensen kan være, at ikke alle elever skal stilles de samme eksamensspørgsmål.

Det mest hensigtsmæssige både for lærere, elever og kursister er, at der fra undervisningens start sigtes efter løsningsmulighed 1 ovenfor, altså at man sørger for at dække de faglige mål og kernestoffet via de emner, der læses på opgraderingsholdet.

De ændrede læreplaner er sendt fra Undervisningsministeriet til alle skoler pr. mail ultimo juni 2007, og kan læses på www.uvm.dk.

Justerede vejledninger

Mange kolleger har gjort opmærksom på, at det kan være vanskeligt at få et overblik over, hvad der er råd, og hvad der er krav i vejledningerne til læreplanerne. Da der nu også er et behov for justeringer af vejledningerne på grund af ændringer i læreplanerne – som fx i afsnittet om mundtlig eksamen – kan de to behov slås sammen.

Vejledningerne har derfor fået tilføjelser og en revideret opsætning. Det er gjort tydeligere, hvad der er eksempler, anbefalinger og krav. Længere afsnit med eksempler er flyttet over i bilag, og de paradigmatiskke eksempler er lagt over på emu'en.

Afsnittene om faglige mål, fagligt indhold og prøveformer er sat forrest i vejledningen. Her bliver de mål og krav defineret og eksemplificeret. Disse to afsnit kan betragtes som en kort udgave af vejledningen.

Studieretningsprojektet

Studieretningsprojektet har også fået en justeret læreplan. Den væsentligste ændring er indførelsen af begrebet hovedfag. Det indebærer, at eleven efter at have valgt studieretningsfag, der skal indgå i projektet, skal vælge hvilke fag, der skal være dets hovedfag. Der kan være flere hovedfag (typisk to) eller et hovedfag i kombination med et fag, der ikke er hovedfag. I hovedfaget stilles krav om fordybelse, der på væsentlige punkter ligger ud over det normale arbejde i faget. Hovedfaget skal ikke nødvendigvis være et fag på A-niveau. Eleven kan vælge, at hovedfaget skal være et studieretningsfag på B-niveau, og så bliver det fag, der ikke er hovedfag, et fag på A-niveau. Engelsk A som studieretningsfag kan altså af eleven inddrages som enten hovedfag eller underordnet fag.

Engelsk som et hovedfag i et studieretningsprojekt vil ofte have en analyse og fortolkning af et fyldigt, engelsksproget tekstmateriale (fx et litterært værk eller ikke-litterære tekster) som projektets hovedfokus. Dette materiale indeholder temaer, der kan belyses af samarbejdsfaget for at kvalificere analysen og fortolkningen. Engelsk optræder som et underordnet fag, når fx et tema fra et andet fag er omdrejningspunktet. Når engelsk er med som et fag, der ikke er hovedfag, skal faglige mål være i spil – fx tekstanalyse og/eller undersøgelse af formidlingsformen (fx virkemidler, argumentationsmåde, forholdet mellem form og indhold).

De skriftlige opgaver

Alle skoler skulle gerne have modtaget de skriftlige eksamensopgavesæt, ordinære som syge-, fra trykkeriet. Til sommereksamen 2007 blev der udarbejdet to sæt reformopgaver til hf B og to sæt til stx A. I engelsk A kan et af disse sæt bruges som terminsprøve. Til stx B udarbejdes ikke flere vejledende opgaver end de to, skolerne modtog i begyndelsen af 2006. Sommerens reformopgaver fra hf B med et par ekstra tilføjet opgaver i 1. delprøve kan med fordel bruges som terminsprøve.

Den skriftlige eksamen – hf B-opgavesættet

Censorernes generelle kommentarer til opgavesættet er i langt overvejende grad positive. Man

finder sættet relevant og egnet til niveauet, og egnet til af prøve eksaminandernes spogfærdighed og tekstlæsningssevner.

I 1. delprøve (uden hjælpemidler) fandt mange censorer opgave II (indsætningsøvelsen) for let, dvs ikke brugbar i en bedømmelsessituation. Opgave V fandt mange indeholdt ”gode og reelle fælder”. I 2. delprøve (A-sektion: Parenting; B: ”Are You Ready, Boots?”) fandt de fleste censorer begge sektioner velegnede, mens andre mente, at der var forskel i sværhedsgraden, med Parenting som den vanskeligste. Især novellen begejstrede mange censorer.

Omkring 36% af kursisterne besvarede A-sektionen. Det tyder på, at emnet har haft en vis appel. Nogle censorer kiggede på kønsfordelingen, og her viste det sig, at markant flere mandlige kursister valgte at besvare A-sektionen.

Text 3 i A (”As the family goes, so goes society”) voldte åbenbart kursisterne en del vanskeligheder, da denne tekst næsten ikke blev inddraget.

Flere censorer ønsker kravet om, at besvarelsen skal være et sammenhængende essay, genindført, mens ligeså mange fandt formen med kortere afsluttede besvarelser af delspørgsmål mere relevant.

Det fremgik af flere censorers kommentarer, at mange kursister ikke behersker genreerne (article, outline, a comment on) lige godt.

Som det fremgår af skemaet, har det samlede karaktergennemsnit for hf B-reformopgaven ikke forrykket sig meget i forhold til sidste år, hvor kun en lille gruppe hf’ere besvarede reformopgaven. For sammenlignelighedens skyld er karaktererne omregnet til 13-skalaen.

2007	2006	2005	2004
7,4 (6.054)	7,04 (3229)	6,82 (3695)	6,81 (3518)
2HFB reform- opgave	Obl. niveau hf 7,44 (749)	Obl. niveau hf	Obl. niveau hf
	2HF- turbo, reform- opgave		

Der vil senere på ministeriets hjemmeside komme en nærmere evaluering af hele den skriftlige eksamen.

Afsluttende mundtlige prøver efter de nye læreplaner, sommer 2007.

Den mundtlige prøve på hf B bliver evalueret af evalueringsinstituttet EVA ud fra tilbagemeldinger fra eksaminatorer og censorer, som EVA har kontaktet.

De afsluttende mundtlige prøveformer i hf blev evalueret af eksaminatorer og censorer ved udfyldelse af et elektronisk spørgeskema.

Der er endnu ikke afviklet afsluttende prøver i stx, men på hf har et mindre antal kursister aflagt eksamen i engelsk A.

Engelsk A i hf

Selv om kun få kursister aflagde prøve på A-niveau, og de følgende betragtninger derfor bygger på et spinkelt materiale, har en række henvendelser til fagkonsulenten og tidligere afholdte prøver på turbohold vist, at konklusionerne er relevante for næste års prøve i hf og stx.

Som bekendt er de væsentligste nyskabelser, at et ukendt tekstmateriale med tilknytning til et læst emne udgør prøvematerialet, at der lægges større vægt på eksaminandens præsentations- og formidlingskompetencer end tidligere og at der bliver lagt mere vægt på væsentlige strømninger i britisk og amerikansk litteraturhistorie end tidligere, da litteraturhistoriske strømninger er en del af kernestoffet.

Besvarelsene af spørgeskemaet viste, at flertallet af de adspurgte mente,

at præsentationsdelen af den mundtlige eksamen gav et godt grundlag for at bedømme eksaminandens evne til at formidle et stof på engelsk,

at det ukendte tekstmateriale tilknyttet et læst emne gav gode muligheder for at bedømme eksaminandens overblik og sproglige og analytiske kompetencer,

at omfanget af det ukendte tekstmateriale er passende,

at eksaminanderne ikke i tilstrækkelig grad er i stand til at inddrage væsentlige strømninger i britisk eller amerikansk litteraturhistorie i deres perspektivering.

Flere censorer gør endvidere opmærksom på, at undervisningsbeskrivelserne ikke giver et

tilstrækkeligt solidt fundament for censors arbejde ved prøven, hvis de ikke indeholder de nødvendige informationer om emnernes indhold. Dette aspekt bliver fremdraget ved de kommende regionalmøder om eksamen.

Engelsk C på hf-e

Besvarelsene af spørgeskemaet viste, at flertallet af de adspurgte eksaminatorer og censorer mente,

at præsentationsdelen af den mundtlige eksamen gav et godt grundlag for at bedømme eksaminandens evne til at præsentere et stof på engelsk,

at det ukendte tekstmateriale tilknyttet et læst emne gav gode muligheder for at bedømme eksaminandens overblik, sproglige kompetencer og evne til at redegøre for indhold og synspunkter i en tekst,

at omfanget af det ukendte tekstmateriale er passende.

Som sidste år spores en generel tilfredshed med eksamensformen hos censorer og eksaminatorer.

Også her gør flere censorer opmærksom på, at undervisningsbeskrivelserne ikke giver et tilstrækkeligt solidt fundament for censors arbejde ved prøven på grund af manglende beskrivelse af emnernes indhold.

Regionalmøder om eksamen

Både for at orientere om eksamen og som led i en evaluering, der skal foretages efter reformens første hele gennemløb, deltager jeg i en række regionalmøder om den mundtlige og skriftlige eksamen sammen med et medlem fra opgavekommissionen. Der vil blive lejlighed til at drøfte andre aspekter af faget, bl.a. andet spørgsmål omkring væsentlige litteraturhistoriske strømninger.

Censorer til studieretningsprojektet

Der mangler censorer til både den største skriftlige opgave på hf og til studieretningsprojektet på stx. Af fordele kan nævnes: indflydelse på udformningen af disse opgaver, på definitionen af mindstekravene til fagets deltagelse i fagligt sampil og ikke mindst indsigt i andre fags genstandsområder og tilgange. Interesserede kan trygt henvende sig til mig.